

pelse, der gør Børnene saa godt som uskikkede til med noget Udbytte at deltage i Skolens Undervisning. I Henhold til samme Synspunkter har »Foreningen til Skolehygiejnens Fremme« ligeledes andraget om, at Forbud mod Børns Arbejde i Fabrikker nu maa blive udvirket (jfr. Bilag Nr. 14). — I Andragender fra Skolekommissionen i Randers samt fra Landsforeningen »Bort med Tobakken« (jfr. Bilag Nr. 13) fremhæves særligt Skadeligheden af Børns Beskæftigelse i Tobaksfabrikker, hvilket Arbejde ønskes fuldstændig forbudt for skolepligtige Børns Vedkommende.

Arbejdsraadets Flertal (jfr. Bilag Nr. 15) har forenet sig om at bringe i Forslag, at det Skridt, som ved Loven af 1901 blev udsat, nu gøres fuldt ud, saaledes at Skolepligtens Ophør bliver Betingelsen for Børns Anvendelse til Arbejde i de under Fabrikloven inddragne Virksomheder (Forslagets § 20). En Følge heraf vil blive, at tilsvarende Forbud vil kunne bestemmes ved kommunal Vedtægt ifølge Lovforslagets § 2, bl. a. med Hensyn til Børns Anvendelse til Mælkeombæring, hvilken Virksomhed ofte er fremdraget i den offentlige Diskussion.

Børnearbejdets økonomiske Betydning som Produktionsfaktor indenfor Industri eller Haandværk er formentlig jævnt aftagende og i Nutiden allerede temmelig ringe. Medens det ved Forarbejderne til den gældende Fabriklov ifølge Haandværks- og Industritællingen af Maj 1897 maatte antages, at et Lovforbud imod Børns Anvendelse til industrielt Arbejde vilde omfatte ca. 4,000 Børn, er dette Antal, som det fremgaar af foranstaaende Opførelse, nu formindsket med ca. 25 pCt. Og det maa formentlig erkendes, at Hensynet til Slægtens aandelige og legemlige Sundhed i dette Spørgsmaal maa blive af afgørende Betydning som Støtte for Lovforslagets Standpunkt.

Angaaende den nyere Udvikling af udenlandsk Lovgivning bemærkes, at ifølge »Gewerbeordnung« af 1900 (§ 135) maa Børn under 13 Aar ikke beskæftiges i Fabrikker og Børn over 13 Aar kun, naar deres Pligt til at besøge Folkeskolen er er ophørt. Ved tysk Rigslov af 30. Marts 1903 er fastsat en Række Virksomheder, i hvilke Børns Anvendelse til Arbejde ubetinget er forbudt; dette Forbud gælder baade egne Børn (o: Børn, der beskæftiges i Forældres Tjeneste) og fremmede Børn, hvis Arbejdsgiver er en anden end Forældrene. — I den norske Fabriklov af 10. September 1909 § 21 bestemmes, at et

Barn — hvorved forstaas Personer, som ikke har fyldt 14 Aar samt Personer over den Alder, som fremdeles ere undervisningspligtige ifølge Folkeskoleloven — ikke maa anvendes til Arbejde, som gaar ind under Fabrikloven. Dog kunne Børn over 12 Aar med Tilsynets Tilladelse anvendes indtil 5 Timer daglig til saadanne lettere Arbejder, som ikke skader deres Sundhed eller hæmmer deres legemlige Tilstand, naar Lægeattest skaffes for, at deres Helbredstilstand ikke gør dem uskikket til det Arbejde, hvortil de bestemmes.

3. Kvinders Natarbejde.

Under 26. September 1906 blev der i Bern afsluttet en international Overenskomst angaaende Forbud mod Kvinders Anvendelse til Natarbejde i Industrien. Overenskomsten blev tiltraadt af Danmark, dog med det udtrykkelige Forbehold, at den danske Regering ikke ser sig i Stand til for sit Vedkommende at ratificere Konventionen inden Udløbet af den fastsatte Ratifikationsfrist (den 31. December 1908), idet fornødent Forslag om Lovhjemmel for et Forbud imod kvindelige Arbejders Anvendelse til Natarbejde først kunde fremsættes i Forbindelse med det Lovforslag om Revision af Fabrikloven, der bliver at forelægge i Rigsdagssamlingen 1910.

Hovedbestemmelserne i den internationale Overenskomst af 26. September 1906 om Forbud mod Kvinders Natarbejde i Industrien ere i dansk Oversættelse saalydende:

Art. 1.

Industrielt Natarbejde forbydes alle Kvinder uden Hensyn til Alder, med Forbehold af de nedenfor nævnte Undtagelser.

Nærværende Konvention er anvendelig paa alle industrielle Foretagender, hvor flere end 10 Arbejdere og Arbejdersker ere beskæftigede; den er ikke i noget Tilfælde anvendelig paa Foretagender, hvori kun Familiens Medlemmer anvendes.

Det tilkommer enhver af de kontraherende Stater at afgøre, hvad der skal forstaas ved industrielle Foretagender. Blandt disse ere i hvert Fald indbefattede Miner og Stenbrud saa vel som den Industri, der bestaar i Fabrikation og Omdannelse af Stoffer; vedkommende Lands Lovgivning skal paa sidstnævnte Punkt drage Grænsen mellem Industri paa den ene Side samt Agerbrug og Handel paa den anden Side.

Art. 2.

Nattehvilen, som den foregaaende Artikel har for Øje, skal have en Minimums